

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos poltisor egyszeri hirdetésnél 8 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetéseik és díjaik HORVÁT GÁBOR nyomdájára küldendők.

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.	

Felelős szerkesztő:
ELES KÁROLY.
A kiadók nevében:
Lukovich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek **Darnay Kálmánhoz**, a kiadó hivatal főnökéhez küldendők.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Pünkösöd.

A természet virághímest pompájában, a májusi szellő iltatól terhes szárnyán száll hozzánk az ünnepi harangszó. E harangszó ünnepet hirdet, a lélek vigasztaló és megerősítő szentséges ünnepét, piros pünkösöd napját.

A fáknak zöldelő koronája, a virágoknak ragyogó színpompája ezer reménynek rügyeit fakasztja lelkünkben s szívünknek édes sovargásával lessük, várjuk, hogy hozzánk száll Istennek vigasztalása, Istennek áldása, és beköszönt hozzánk az elvetett magnak bőséges gyümölese, fáradságos munkánknak eredménye.

E reménynek bizodalomával várjuk, hogy leszáll hozzánk, hogy köztünk él és munkálkodik a léleknek vigasztaló erejével, megerősítő kegyelmével a Szentlélek isteni malasztja.

Minél jobban csüggedésbe ejti lelkünket az életnek súlyos harca; minél jobban megszállja lelkünket a félelemnek benítő aggodalma, melyet a jelennek sivársága, a jövőnek ijesztő képe rajzol szemünk elé: annál nagyobb hittel, bizodalommal és reménységgel várjuk az egekől a vigasztalás és megerősítés kegyelmét, hogy eloszlassa lelkünknek vészterhes felhőit, hogy megacélozza erőnket, föllelkesítse munkakedvünket és kitartásunkat az élet küzdelmeinek legyőzésére.

Mert súlyos küzdelmekkel terhes úgy az egyeseknek, mint a társadalom összeségének élete. A modern életnek ezer vágya, törekvése lepte meg a sziveket. Az egyéni érdek önző harca, mely saját célját és boldogulását

igaztalan uton, mások könnyörtelen letiprásával is megvalósítani igyekszik, szembeállította az embert az emberrel, az osztályt az osztálylyal. E harcban megfélekedezik minden jogról, minden igazságról és méltányosságról, nem válogat a fegyverekben, az eszközökben, önző célját, saját érdekét helyezi a legszentebb eszmények fölé, megtagadja a léleknek legragyogóbb ideáljait, az emberiségnek legdrágább kincseit, egy foglalja el szívét, lelkét, egy vágy gerjeszti küzdelemre, cselekvésre, saját egyéniségének érdeke.

És ebben a harcban folyán sivárrá, olyan üressé lett a szív, a lélek!

Azért repül föl az égbe szívünknek könnyörgő fohásza: szálljon lelkünkbe az isteni malasztnak árja, hogy amint dús lombzattal, illatos virággal ragyogó szingazdag képbe vonta a természetet, akképp töltsé be keblünket a szent eszmények utáni törekvés erejével, ezek győzelmének vigasztaló tudatával és reménykeltő bizodalomával is.

Teljék be lelkünk nemes és magasztos elhatározással, hogy leküzdjük az önző érdekek fölbujzandó vágyait, törekvéseit; teljék be lelkünk a szükséges ideálok kultuszával, midőn közös, szent eszmények egyetlen egy táborban egyesítenek bennünket és egyesült erővel és akarattal küzdünk ama fenséges célok elérésére, amelyeket emberi és honpolgári kötelességeink szabnak elénk.

Nemuljon el a gyűlölet, az irigység és káröröm szava, lépjen helyébe a jóakarát és kölesönös támogatás és közreműködés igyekezete, s vértelje föl lelkünket, acélozza meg

erőnket a közjó iránti törekvés szándéka, hogy csüggedetlen erővel és kitartással járjuk meg az utat, melynek végéről az igaznak, szépnek és jónak csillaga ragyog felénk.

Jöjj szívünknek lakóházába Szentlélek megerősítő malasztja s légy velünk minden küzdelmünkben, melynek célja magasztos, szent és isteni; szállj le hozzánk Szentléleknek egybeforrasztó tüze, mely felgyújtja keblünkben a tudatot, az érzést, hogy egy Istennek gyermekei, egy hazának fiai vagyunk, közösek a törekvésben, a munkában az emberi és hazafini ideálok felé!

Májusnak ragyogó ünnepe, piros pünkösöd napja hozd, meg ezt nekünk.

Emlékirat

a z.-sz.-gróti áll. el. iskola alapkövében.

A multon épül a jelen, a mult készíti a jövőt, a mult a jelennel összehasonlítva mutatja a haladás mértékét; — a mult egyszersmind azon édes emlék, amelyet szívesen teszünk magunkévá. — Ennélfogva a sorok fölött nyugvó magasztos hivatást teljesítő épületet vezető és végrehajtó bizottság elhatározta, néhány sorban vázolni a jelen, hadd tassa majd a jövő a mult képét, hadd tudja azok nevét, kik örömmel járultak annak létesítéséhez.

A korban, melyben iskolánk épül, Európa államai közül Spanyolország Amerikával haboruban áll.

Magyarország királya I. Ferenc József, miniszterelnök báró Bánfi Dezso, a közoktatás ügyét Wlasits Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter vezeti. A kereszténység feje XIII. Leó pápa, míg Magyarországon a kereszténységet Vaszary Kolos hercegprímás vezeti.

Alkony.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája. —

Irta: **Nógrádi Jenő dr.**

Közeledik a nap
A láthatár felé,
Kékes-szürke hegyhát
Áll itt utja elé;
De nem áll soká, mert
Sűrű gőzzel teli
Ormóttan hegytömeg
Lassankint elnyeli.

Kiföccsen erre a
Napnak piros vére;
Szép bibor palástot
Vet nyugot egére,
Ezt is kicifrázza
Aranyos sugárral:
Haldokló lelkének
Végző sóhajával.

Suttogó szellőknek
Halk zenéje mellett
Szárnycsattogás támad,
Távol dombok felett:
Lassu röpüléssel
Enyhe fúvalmakon
Fekete leplében
Közelít az alkony . . .

Mindjobban és jobban
Elfedi az eget,

Aranyos sugárral
Szótt bibor felleget . . .
Majd leszáll s a tájat
Szárnya elborítja,
Részkető fűszálat
Csókja ittasítja.

Derült nappal fényét
Felváltja sötétség,
Mint remény világát
Bus-keserű kétség;
S mint ekkor vigaszul
Hű hitünk felragyog:
Felgyulnak egyenkint
A fénylő csillagok.

Itt egy, amott kettő —
Egyik után másik,
Majd megszorodnak
A számtalanságig; —
S feltárlt előtted
Hangtalan éjjelen,
Te véges emberész,
A dicső végtelen! . . .

Kapuzárás.

A magyar nemzet első ünnepének napjai mulófélben vannak. Első ez ünnep nemcsak fontosságra, első ünnepe ez a nemzetnek ez idő szerint is. Addig is voltak a magyar nemzetnek ünnepnapjai, de addig a nemzet, nagy napjait a királynak, s néhány főrangúnak köszönhette. A legelső tett, a legelső diadal, melyet

az egész ország aratott magának: 1848 március tizenötödike.

E nap ötvenéves fordulója már eltelt. Megültük méltóan sziveinkben, — de hol maradt emlékjele a nemzeti felbuzdulásnak? Hiába keressük.

Egyetlen egy emlék készült, ami egyenesen ennek az évek megörökítését tűzte ki céljává, egy könyv, azt is az ötven év előtti ifjuság egyik vezére készítette a nagy idők emlékéül, mintha más nem mert volna e kegyeltes kor alakjaihoz, emlékeikhez közelíteni.

. . . Jókai Mór könyve*) e könyv az 1848 képes albuma, mely az ország java tehetségeinek segélyével készült, s amelyet úgy tekinthetünk mint a magyar irodalom ajándékát a nemzetnek és történelemnek.

Akaratlanul egy kép jut eszünkbe az öt magyar világból, amikor még a felkelő napot áldozattüzzel fogadták ligetek, erdők árnyában források, csermelyek tövével. Felgyult a sziklán az áldozat lángja, a táltosok ajkain felhangzott a himnusz, s átszállt a népre.

Ime most is kigyult az áldozattűz a nemzeti lelkesedés tüze, a magyar irodalom sziklaoltárán im ott az áldozat; a honszerelem forrásának tövével áll ez a szikla. Ime hangzik az az ének is az ihletett ajkáról, — de vajjon átveszi-e még a nép az ősi dallamot?

*) Ezerayolcszáznegyvennyolc. A magyar szabadságharc története 1848-49-ben. Ezerkésztíz képpel. Bársony István, Beöthy Zsolt, H. Pulszky Papixéna, Heller Henrik, Ignóty, Incédy László, Kazár Emil, Marcsa Henrik, Mihailovics István, Mikszáth Kálmán, Sebák Zsigmond, Szilágyi Sándor, Timar Staniszló, Varga Ottó, Vonarovich Géza közreműködésével szerkesztik Jókai Mór, Bródy Sándor és Rakosi Viktor, Kiadja Révai Test. Irod. int. r. t. Budapest vaci ut.

Zalavármegye élén dr. gróf Jankovich László főispán és Csertán Károly alispán áll, a tanügyet pedig dr. Rusicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő vezeti.

A hely, melyben ezen épület áll, a Zala folyó balpartján kis város 273 házzal, 2229 lakossal, vallásra nézve pedig van 1669 római katolikus, kiknek plébánosa Koller Ignác plébános szentszéki úrnök, káplán Molics József, van 100 ágostai Litvallásu evangélikus, kiknek lelkeze Zala Istvánon székel. — Van 14 helyet és 347 izraelita. — A lakosságnak legnagyobb része iparos és kereskedő, csak kevés földműves és napszámos, mindnyájan munkás és szorgalmas népek, egymással békében élők.

A község határának kicsinyiségénél fogva a lakosság jövedelmi forrását a kereskedés és iparcikkek képezik.

Közhivatala a járási főszolgabíróság, melynek élén Botka Ferenc főszolgabíró áll, míg járásbíró-sága telekkönyve és adóhivatala Sümegegen székel.

A várost, mely 1897. év óta nagyközségi jelleggel bír, 1895. év óta Kohári József városbíró és 1881. óta Scholtz Károly városi jegyző vezetik.

A község az állami anyakönyvi hivatal székhelye, az anyakönyvi kerület áll Zala-Szent-Grót, Szent Gróth-polgárváros, Udvarnok, Csáford, Aranyod és Tüske-Szent-Péter községekből; az állami anyakönyvezés életbeléptetése vagyis 1895. október 1. óta a kinevezett anyakönyvvezető Scholtz Károly községi jegyző, anyakönyvvezető helyettes Glázer József aranyodi körjzű.

Az ipartestület élén Pranger György és Kohári József, — a csizmadia ipartársulat élén Saly János, a szabó ipartársulat élén Dobrovits Ignác áll, a temetkezési egyesületet pedig Pranger György vezeti.

Az 1888. év óta van takarékpénztár is, melynek élén Botfi Péter elnök és Berényi Jenő igazgató állanak. A jótékony nőegyesület élén özvegy Berger Jánosné és Botfi Péterné, az önk. tűzoltó testület élén pedig Kohári József és Szalay Flórián állanak, a tűzoltó testület jelenleg 46 működő taggal bír.

A község társas életét az 1843. évben alakult „Kaszimó” elégíti ki, amelyet Kohári József és Glázer Gyula vezetnek.

Itt székelnek dr. Misner Antal járásorvos, Mehr Mór zalaszentgróti és dr. Erdős Adolf türei körorvosok, Viasz József állatorvos; itt van székhelye az aranyodi körjzűségnek, a mely áll Aranyod, Csáford, Tüske-Szent-Péter, Szent-Grót polgárváros és Udvarnok községekből, a melyet Glázer József körjegyző vezet.

Így látszik . . . igen. Ezt bizonyítja a lelkesedés, mellyel e nemzeti bibliát mindenütt fogadták. A kötetes kiadás még március 15-ére megjelent, most a fizetés kiadás is befejeződik, — készen van.

Ezerkötés képe a rövid, de tartalmas magyarázatokkal hű tükrö a szabadságharcnak s a szerkesztők nem csak a közönségnek tettek nagy szívességet a munka kibocsátásával, de maradandó hasznos és becses segédkönyvet nyújtottak a szaktudósoknak is. S valóban öszintén elmondhatjuk, hogy mire gazdag történelmi szakirodalmunkban, a hatalmas, mázsás történelmi művek között ennek a kis, első sorban összefoglaló, gyönyörködhető könyvnek megadott házagot pótolni, hibákat helyreigazítani, tévedéseket felhárítani.

A könyv oly szükséges éke minden háznak, hogy mindjárt Petőfi és Arany költeményei után következik. Magyar érzés, magyar tudás árad belőle s belőle hangzik a honszerelm leg-tisztabb dallama.

Az 5 új füzet, melyről még nem számoltunk be olvasóinknak, s melyekkel a vállalat befejeződik, a szabadságharc kihangsúlyozását: az emigrációt foglalja magában. Csupa Kossuth-kép, úgy, hogy külön összefüvő ez az 5 füzet elme-hetne Kossuth-albumnak. Temérdek képet találunk benne Kossuth ázsiai, amerikai utjából, — még az ő saját szavát is halljuk egy helyütt, — látjuk olaszországi lakását, az uccát, melyben sétálni szokott, utolsó arcképeit, a Parlaghly Vinna-féle nagy képet, s néhány eddig ismeretlen könyvismertetőt. Látjuk őt utolsó sétája közben, amint egy gyorsfényképész véletlenül ép akkor megörökítette a via dei Millen; látjuk halottas ágyán a ravatalon. Ott van a sirja is. Ez a kötet utolsó képe. Méltán mert ebben a sirban nyugszik a nagy kor szelleme, legnagyobb emléke, ez a sir a magyar nemzet ereklyetartója! A füzethez Marcali Henriknek kitűnő összefoglalása csatlakozik még, s terjedelmes és pontos katalógus.

Ezzel be van fejezve a mű, a mai magyar irodalom és az 50 éves múlt emlékkönyve. — Áldás íróra! Áldás olvasóra!

*) Lapunk múlt számából tárgyalmas miatt kimaradt.

Középületek a következők: Városház, róm. kat. templom, ágostai és izraelita imaház, 3 felekezeti iskola, Okolicsányi Amália alapítványi gyermekmenház és községi ovoda, tűzoltó szer-tár, községi kórház és közbizottság.

Van gyógyszer-tár, m. kir. posta és távir-dahivatal, melyet Brenner Ernő postamester vezet. — Van helyben vasúti állomás a Zalavölgyi vasútvonalon, ahova naponta 5 vonat érkezik, míg innen naponta 6 vonat indul.

Van a községben évenként 8 országos vásár, amelyek élénk forgalmuk s különösen a marhatenyésztők által a messze vidékről is felkeresetnek.

A község lakosai foglalkozásra nézve következők. A földbirtokos báró Harkányi Károly, kinek gazdaságát Paál Viktor 3 gazdasítást társával intézi, van 3 orvos, 1 állatorvos, 1 gyógyszerész, 1 postamester, 1 állomási előjáró, 1 altisztviselő, 2 róm. kat., 1 ágostai, 1 izraelita tanító. Vegyes 3, vas 3, rőfös 3, bőr 2, fa 2, divat-áru kereskedő ugyanannyi üzlettel, 1 gazdasági gép és butorraktár, 1 gőz és 1 vízi gőz malmal, 46 csizmadia, 12 cipész, 15 szabó, 10 asztalos, 4 takács, 1 timár, 2 szíjgyártó, 4 kovács, 2 köteles, 2 kőműves, 1 kárpitos, 3 pék, 2 mézáró, 2 cserepes, 2 fodrász, 1 kéményseprő, 2 kádár, 3 kalapos, 1 bábos, 2 szítás, 2 üveges, 1 fésűs, 2 fazekas, 3 hentes. — Van 1 okl. gyógyszerészsegéd, 1 okl. segédjzű, 1 jegyzői gyakornok, 2 póstai kiadó, 1 járási írnök, 1 díjnök, 11 kereskedő segéd, 12 kereskedő tanonc, 126 iparos segéd, 99 iparos tanonc, van csendőrök 5 csendőrrel, van 3 városi rendőr. A többi lakosok részint földművesek részint napszámosok.

Ily látkepe van Zala-Szent-Grótnak, ily szerény tényezők és viszonyok között él népünk, amely látva a mindinkább növekvő terheket, melynek elviselését nehezítette azon körülmény is, hogy a lakosság egyik jövedelmi forrását, a szőlőt, fillokszerá folyton pusztítja, látva szükségét annak, hogy a jelenlegi tanerők 311 tanköteles ellátására kevesnek bizonyultak, újabb tanerők alkalmazásával járó terhek elviselésére pedig magát képesnek nem tartja, az 1894. évben felvetik azon eszmét, hogy a 3 felekezeti iskola megszüntetésével kérik az iskolának államosítását: — hosszas tanácskozások, amelyek egyrészt a felekezeteknél, másrészt a község és az állam között lefolytak, végre 1897. évben befejezést nyertek oly formán, hogy a felekezeti iskolai vagyonuk épségbentartása mellett Zala-Szent-Grót község egy 8 termes helyiséget bocsút az állam rendelkezésére, a felépítés költségeire az állam a törlesztéses kölcsön 4000 frt tőke megfelelő kamatját fizeti, míg a község 1500 frtot szavazott meg, miután pedig az építés a telekkel együtt a 20000 frtot jóval meghaladja, a hiányzó összeget kölcsön útján kell beszerezni, ehhez jön még az igazgatói lakás felépítési költsége, amelyért azonban a község évi 150 frt bért fog kapni. Kötelezte magát az állam arra is, hogy a községben most alkalmazott tanerőket átveszi, s így a tanerők jövője is biztosított. Ezen terheken kívül tartozik 5% iskolai pótdadót fizetni.

Miután pedig ezen feltételek a jelenlegi iskolai állapottal szemben a terheket megkönnyítik és a jövő nemzedéknek már tetemesebb megkönnyítést hoz létre, elhatározottat a feltételek elfogadásával az iskola megépítése.

Ezen épület terveit Stein Miklós mérnök készítette, a tervezetet és költségvetést Aschenbach Gusztáv mérnök dolgozta fel, míg az építés Pranger György kőműves mester mint vállalkozó teljesíti. — az asztalos munkákat Rindermojer Ignác asztalos, a lakatos munkákat Fülöp Zsigmond lakatos, a bádóg munkákat Stern Ignác bádogos, az üveges munkákat Trebies Pál üveges mesterek készítik.

Az építés mai napon vette kezdetét, míg az építés befejezésének és átadásának határidejűl 1898. október hó 15-ike lett kitűzve.

Kedves utód,

Ha egykor csak az épület pusztulásával olvasható e sorokat, mely vajha igen sokára, sok századok után történjék, méltányold a törekvést, melyet a már porladó alakok létesítettek és lass oda, hogy az oktatásra szánt épület ennél célszerűbben, ennél magasabbban emelhetők, de ha nem nagyobb, úgy legalább oly nagy lelkesedéssel, mint az mi a ti elődeitek emelték saját gyermekeink javára, a messze jövő nemzedékek hasznára.

Zala-Szent-Gróton 1898. május hó 18-án. Zalaszentgrót nagyközség képviselő testülete és az annak kobeleből kiküldött építő bizottság.

Scholtz Károly s. k. városi jegyző, ugyis mint az építő bizottság jegyzője.

Kohári József s. k. városbíró, ugy is mint az építő bizottság elnöke.

A tanítók ötödéves pótléka.

Az 1893. évi XXVI. t. cz. 2. §-a az összes elemi népiskolák tanítói számára 300 frtnál nagyobb fizetésükbe be nem számítható 250 frtig emelkedő 50 frt évötödéves pótlékot biztosított.

A korpótlék alapját képező szolgálati idő az említett törvény hatályba léptével, azaz 1893. évi szept. 25-ével vevén kezdetét, a törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 12. §-ában foglaltak szerint mindazon megválasztás vagy kinevezés alapján működő tanítók és tanítónők, kik az említett időponttól kezdve szolgálatuk folytonosságát igazolni tudják, 1893. évi október 1-től kezdődőleg első korpótlék gyanánt kiszolgáltatandó évi 50 frtra igényvel bírnak.

A korpótlék kiszolgáltatása az iskolafentartók kötelezettségét képezi s csakis hivatalosan megállapított és igazolt szegénységük esetében van helye a hivatkozott törvény 14. §-a és az utasítás 17. §-a értelmében az állam részéről való segélyezésnek.

A közig. bizottság megkeresi e végzéssel az összes egyházi főhatóságokat, hívják fel a hatóságuk alatti összes lelkészeket, hogy az iskolaszékekkel, illetve hitközséggel tartandó tüzetes tárgyalás alapján a korpótlékokat a tanítók részére biztosítsák, vagy ha arra képesek nem volnának, államsegélyt kérő, kellően felszerelt folyamodványukat 1898. június végeig a közgazgatási bizottság útján a Nagyméltóságú Vallas- és Közoktatásügyi Miniszter urhoz annál inkább nyujtsák be, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Felhivatnak az összes községi elemi iskolák iskolaszéki elnökei is, hogy az iskolaszékekkel és előjárósággal tartandó tárgyalás alapján, a korpótlék biztosítása, esetleg pedig a korpótléknak államsegély által biztosítása iránt, a fennebb előadottak szerint eljárjanak.

Az illető iskolafentartó a közig. bizottsághoz tájékoztatásul azon esetben is köteles jelentést tenni, ha a korpótlékhoz nem vesz államsegélyt igénybe.

A korpótlékhoz államsegélyt igénybevevő, minden iskoláról külön-külön szerkesztendő és felszerelendő kérvényekhez következő mellékletek szükségesek.

1. Az iskola költségvetése.
2. A község legutóbb szabályszerűen megállapított költségvetésének egy hiteles példánya.
3. Felekezeti iskoláknál az illető község hitközségi terheiről kimutatás, aláírva lelkész által.
4. A tanító oklevele és bizonyítványainak hiteles másolata.
5. A tanuló díjlevele s hozzá az 1893 ban nyugdíj jogosultságuk ügyében felvett javadalmi jegyzőkönyv.
6. A község, illetve hitközség vagyoni állapotát feltüntető s az államsegély igénybevételenek jogosultságát igazoló községi bizonyítvány, járási főszolgabíró által láttamozva.
7. A mindennapi tanköteles gyermekek létszámának végösszege fiúk és leányok együtt.

Az iskola fenntartóktól a közig. bizottsághoz beérkezendő kérvények vagy az államsegély igénybe nem vételét jelző jelentések minden egy-egy iskoláról külön szerkesztendők és felszerelendők.

Végül újból is figyelmeztetnek az iskolafentartók, hogy a szóban forgó évötödös korpótlék, csak azon okleveles tanítókat és tanítónőket illeti, kik legalább is 1893. évi szept. 25-től egy-huzamban működnek.

Kelt Zalavármegye közig. bizottságának Zala-Egerszegben 1898. évi február 8-án tartott ülésében.

Dr. Jankovich László gróf

Zalavármegye főispánja, mint a közig. bizottság elnöke.

H I R E K.

— **Iskolai ünnep.** A sümegei felső leányiskola és az elemi iskola június 8-án közösen tartja ünnepét a leányiskola udvarán. Ez ünnep a milleniumnak emlékünnepje is lesz. Bánfi Alajos hazafias beszédet, Grószitza Maria felsőleányiskolai tanítónő pedig felolvasást tart. A tanulók hazafias dalai és versei egészítik ki az ünnep sorrendjét.

— **Kisfaludy Sándor és Szegedy Rozália a szinpadon** *Bercik Árpád Himfy dalai* címmel földolgozta azt az érdekes viszonyt, amely a mi költőnk, Kisfaludy Sándort és Szegedy Rozáliát egybefűzte. A vígjáték 3 felvonásból és egy előjátékból áll. Háttér az a korszak, melyben az új Magyarország bőlesője ringott. Főszereplők a két Kisfaludy, Szegedy Róza, Rosty Antal, ennek leánya Jolán és Bezeredy Kálmán.

A szerző a Kisfaludy társaságnak május 25-iki ülésén felolvasta a darab előjátékát, melynek *Badaacsonyi szüret* a címe.

Az előjáték Rosty Antal nemes földesur szülőjében Badaacsonyan történik 1795-ben.

az összes
frtnál na-
250 fitig
biztosított,
álatti idő
vel, azaz
a tör-
asítás 12.
választás
és tani-
lve szol-
ák, 1898.
ülék gyá-
igénnyel

olafentar-
vatalosan
esetében
a és az
részéről

végzéssel
k fel a
y az is-
tüzetes
itók ré-
sek nem
felszerelt
a köz-
águ Val-
annál in-
ó kérvé-

mi isko-
laszékkel
apján, a
orpotlék-
fennebb

bizottság-
jelentést
mségélyt

ybevevő,
endő és
mellékle-

ten meg-
bájdánya.
község
lelkész

nyainak

1893 ban
avadalmi

oni álla-
bevétele-
nyitvány,

kek lét-
gyütt.
bizottság-
államse-
ek min-
ndők és

skolafen-
orpotlék,
őket il-
től egy-

gróf
t a köz-
g.

nyiskola
a tartja
nnep a
Alajos
nyiskolai
k haza-
nep sor-

zália a
cimmal
ly a mi
7 Rozá-
és egy
melyben
zereplők
ntal, en-

május
it, mely-

földesur
795-ben,

Szüret van. Bezerédy és Jolán együtt járnak, beszélgetnek s így szóló nem igen kerül a kórsárbá. Szeretik egymást, de az öreg Rosty Jolán Kisfaludy Sándornak szánta már, a kit a magyar férfi mintaképének tart s tudni sem akar Bezerédyről. Szüret alatt megérkezik a katoná Kiszfaludy Sándor, hogy megkerje Jolán kezét. Mielőtt ezt tenné, összejön Szegedi Rózával, a ki rokona és a kit nem ismer meg, noha két évvel előbb egy lakodalmon udvarolt neki. Szegedy Rózát ez nagyon bántja s szemrehányást tesz Kisfaludynak, a miért földulta leánybábjait. Ez a lezsebb, legmegkapóbb része az előjátéknak. Valóságos drámai erő lüktet benne.

Kisfaludyt nagyon bántja az eset s midőn magára marad, mintegy álomban jegyzőkönyvet vesz elő és írni kezd. Leírja a gyönyörű költeményt:

Mint a szarvas, kit megére
A vadásznak fegyvere, stb. . .

A fölolvastott részlet rendkívül nagy tet-
szésben részesült.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Sümegen a f. évi július hó 2-ára eső országos vásár ez évben kivételosen f. évi július hó 4-én, a f. évi november hó 19-ére eső országos vásár pedig kivételosen f. évi november hó 21-én tartassék meg.

— **Kirándulás.** A sümegi katólikus legényegyesület folyó hó 22-én kitűnően sikerült tavaszi kirándulást tartott. Délután 1 órára az egyesület tagjai nagy számban gyűltek össze az egyesület helyiségében. Nemzeti zászló alatt először a templomba vonultak, hogy litániát hallgassanak, azután a kies Sarvalyba vonultak ki. A mulatságon városunk lakosságából sokan vettek részt. A bájos Sarvaly még aligha fogadott kebelebe annyi embert, mint ez alkalommal. A pompás tavaszi napon, az erdő idilli, mélabus csendjét fölverte a mulatók vidám zaja s a tánc édes gyönyörűségében s szép magyar nóták danája mellett gyorsan repült az idő. Rég leszállott az alkony, midőn a kirándulók a jól töltött délután kedves emlékével haza felé indultak. A tapolcai legényegyesület 15 taggal vett részt a tavaszi mulatságon. Vezetőjük Kery alelnök meglepő szavakkal mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

— **Elmaradt városi gyűlés.** Folyó hó 22-én ismét elmaradt a községi képviselőtestület gyűlése, mert a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. A gyűlést június 26-ára halasztották el. Tártya a haraszt kérdése volt. Bizony vastag ott a közöny, ahol ily fontos tárgy sem tudja egybegyűjteni a képviselőket.

— **Alapkövetél.** Zala-Szent-Grótnak régi vágya teljesül. A három felekezeti iskola megszüntével állami elemi iskolát nyer. Az épület immár építik. Az alapkövetél folyó hó 18-án a képviselőtestület, az előjáróság, a tanítók a tanítók, a tuzoltók és nagy közönség jelenlétében történt meg. Az ünnepi beszédet Koháry József városbíró tartotta, aki lelkes szavakkal ecsetelte az intézet jelentőségét és fontos misszióját Zala-Szent-Grótra nézve. Ezután azt az **Emlékratot** olvasták föl, amelyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk, s belehelyezték az alapköbe a jelenleg forgalomban levő egyes pénzemekkel együtt. Erre a kalapácsütések következtek. Az előjáróság tagjai és a tanítók egy-egy szép emlékmondat kíséretében végezték a szokásos kalapácsütéseket. Ezzel a nevezetes ünnep véget ért.

— **Nyilvános elszámolás.** Felkértek e sorok közlésére: A sümegi iparos ifjuság egyesülete szabadságunk ünnepére alkalmából rendezett tombola-játékból és személyjegyekből befolyt 160 frt. 78 kr., kiadás 122 frt. 58 kr. Maradt a felülfizetésekkel együtt 38 frt 20 kr., mely összeget az egyesület elnöksége átadta a városi előjáróságnak kiosztás végett a 43-as szabadság-hetében részt vett elszegényedett honvédok részére. Eitner Jenő elnök, Fejes Lajos pénztáros.

— **Tűz.** Folyó hó 19-én délelőtt Zala-Szent-Gróton a félrevert harang tűzet jelzett. Mosonyi Henrik kereskedőnek házatetején, a cserépszindelyek között tört ki a füst. A tuzoltók csakhamar megjelentek a veszedelem helyén, de a padlásra feljutni nem lehetett. Végre sikerült a cserépszindelyt több helyt felszaggatni s a tűzet fogott gerendákat eloltni. Ezzel nemcsak a veszedelmet fojtották el, hanem a tetőzet nagy részét is megmentették az elhamvadástól.

— **Céllövészet.** A sümegi lövészársulat folyó 30-án pünkösöd másnapján délután cél- és gömblovészetet tart, mit ez úton juttat az elnökség a tagok tudomására. Ez alkalommal a résztvevők saját fegyvereiket is használhatják.

— **Balaton hajózás.** A gőzhajók június hó 1-től kezdve Keszthelyt is érintik, szerdán déli 1 órákor, csütörtökön este fél nyolckor és pénteken éjfél előtt. Indul szerdán d. u. 3 ó., pénteken és szombaton reggel 6 órákor.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A sümegi iskolaszék folyó hó 22-én Eitner Sándor elnöklete alatt ülést tartott. A mult ülés jegyzőkönyvének hito-

lesítése után Kocsis Károly faiskolakezelő ismertetette a faiskola állapotát s az ott végzett munkálatokat. Minthogy a faiskola területén egy hajlék elkerülhetetlenül szükséges, azért az iskolaszék utasította Kondor József városbíró, mint iskolagondnokot, hogy ez épületet, melyet a képviselőtestület megszavazott, az öszre készíttesse el. A faiskolára felügyelő bizottságot Kondor József gondnokkal kiegészítették s mandátumát meghosszabbították. Erre elnök jelentette, hogy az 1893. évi XXVI t. c. értelmében a tanítóknak járó 50 frtos korpótlék ügyében a közigazgatási bizottság rendeletét vette s ezt mielőbbi intézkedés végett a városbíróhoz áttette, nehogy az ügy késedelmet szenvedjen. Az ülés ez intézkedést helyesléssel vette tudomásul. Elnök tudatta, hogy az ovó-bizottság megbízatása lejárt, kéri ennek megalakítását. A bizottság tagjai: Mild Mihály, Kondor József, Eitner Zsigmond, Talabér Károly, Bánfi Alajos az iskolaszéki tagok; továbbá Darnay Kejetánné, Epstein Vilmosné és Székely Gusztávné a sümegi hölgyek közül; míg Fischer Ignác dr. és Németh Béla ovó hivatalból tagjai a bizottságnak. Ezután Bánfi Alajos igazgató jelentette, hogy a miniszteri rendelet értelmében a hazafias ünnepélyt június 8-án tartják meg, majd pedig az évváró vizsgálatok sorrendjét mutatta be. Elnök ajánlatára a Dolnay-féle Aranykönyv című ifjusági munkából 20 példányt rendeltek meg jó tanulók jutalmazására. Végül tekintettel arra, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter az ipariskola költségvetésébe az igazgatói fizetést fölvette, **Kellemen Károly** dr. ipariskolai igazgatónak, ki ez intézet igazgatását 8 éven át díjtalanul végezte, a multa 100 frtot szavaztak meg, a jövőre pedig évi 60 frtot állapítottak meg igazgatói fizetés címén.

— **Meghívó.** A keszthelyi kat. legényegyesület saját céljai javára 1898. évi május hó 30-án az „Amazon Szálló” nagytérképében Orbán Lajos és Patyi István főgimn. tanárok felolvasásával egybekötött zártkörű tanemulatságot rendez. Belépő-díj személyenkint a 3 első sorban és az oldalszékekre 3 korona, a többi sorban 1 korona. Állóhely 1 korona.

— **Értesítés.** A pápai tanítóképezdének a legközelebbi: 1897%-edik tanévben, párhuzamos alakban, megnyitandó, új. I. osztályában 20 (5-tel több, mint a most folyó tanévben) állami teljes ingyenes; 10 dunántúli, ref. egyházkerületi, szintén teljesen ingyenes s 15, hatvan forint (5-tel több, mint a most folyó tanévben) állami, kelevzményes (féligingyenes) együtt: 45 segélyállomás lesz betöltendő. Folyamodványok június hó 2-ig ideküldendők. A fölvételi vizsgálatok június hó 29-én tartatnak, melyre az elégtelen osztályzatú, avagy IV. gy.n.m. vagy polgáriiskolai osztályt nem végzett növendékek kötelezettek. Minden tudakozódásra teljesen kimerítő, nyomtatott tájékozó küldetik. Pápa, 1898. évi május hó 9-én. Szováthy Lajos igazgató.

— **Méhészet.** Abaffy József méhészeti vándortanító 13-án Balatonfüreden a szeretetháznál, 14-én Tihanyban, 15-én Kővágó-Örsön, 16-án Tapolcán, 17-én Sümegen, 18-án Zala-Szt-Gróton 19-én Zala-Apátin, 20-án Zala-Szt-Mihályon méhészeti előadást tart.

— **Nyári gazdasági tanfolyamok néptanítók részére.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter a gazdasági ismétlő iskolákban alkalmazandó tanítók gazdasági kiképzése céljából a mult évhez hasonlóan a folyó évi nyári nagy szünidőben, augusztus hónapban Ada, Algyógy, Csákvár, Hódmezővásárhely, Jászberény, Kecskemét, Nagy-Szt-Miklós, Rimaszombat, Pápa, Szt-Inre, Szabadka, Csabán a földmívelőiskolákon 20-20 összesen 240 néptanító részére 4 hetes gazdasági tanfolyamot rendez. A 4 hetes tanfolyam tartamára minden felvett néptanító ötven forint általánosan részese, amely ugy az utiköltség, mint az ellátás, szóval minden költség fedezendő. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban lévő néptanítók vétetnek fel, kik oly községben vannak alkalmazva, amely községben a gazdasági ismétlő iskola a vallás és közoktatásügyi miniszter által 1893. évi 60764. szám alatt kiadott szervezet értelmében az 1898-99. tanévben bizton megnyílik. A tanítók a tanfolyamra való felvételükért f. évi június hó 10-ig az illetékes tanfelügyelőség útján jelentkezhetnek. A jelentkezésnél világosan megjelölendő a tanfolyam, amelyre a tanító jelentkezett; bemutatandó továbbá a községi előjáróság azon nyilatkozata, hogy a képviselőtestület a gazdasági ismétlő iskola felállítását elhatározta; igazolandó a tényleg tanítói alkalmazás, az életkor és testi egészség.

— **A triesti általános biztosító-társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 12-én tartott 66 ik közgyűlésén terjesztettek be az 1897. évi mérleget. Az f. évi évi jelentésből latjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt életbiztosító tőke összegek 410,815,677 korona 60 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 17,282,135 korona 40 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8 225,896 korona 36 fillérrel 106,055,417 korona 10 fillére emelkedett.

A tüz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétele 26 059,779 korona 92 fillér volt, mielőtt 11,054,256 korona 32 fillér viszonybiztosításra fordítottat úgy, hogy a

tisztadíjbevétele 15 005,523 korona 60 fillérre rugott, mely összegből 12,079,205 korona 16 fillér mint díjtartalék minden tekintetben menten, a jövő évre vittett át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 68,189,768 korona 38 fillért tesz ki.

Károkkért a társaság 1897-ben 24,466,461 korona 76 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kifizetéseket a társaság alapít- sa óta károk felé en 696,962,236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeg get fizettet ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 113,406,697 korona 41 fillér esik, mely összeget a társaság 120 141 káresetben fizetett ki.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek el-ő raugu értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 132 248,020 korona 60 fillérről 142 645,142 korona 28 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzőlog követések	23 510,126	korona	14	fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	12,499,795	»	64	»
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	568,842	»	06	»
4. Értékpapírok	94 373,993	»	44	»
5. Tárcza váltók	811 139	»	70	»
6. A részvényesek biztosított adósságlevel	7,35,0000	»	—	»
7. Bankokkal levő rendelkezésére álló követelések	4,165,607	»	26	»
8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követelesein levonásával	365,668	»	04	»

143 645,142 korona 28 fillér
Ezen értékekből több mint 36 millió korona magyar értékekre esik.

1702 sz | 1898.

Arverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir járás-bírószág mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Skapér Janos végrehajthatónak Ferenci Mihály végrehajthatást szenvedő elleni 320 frt tőkekövetelés és járuléku iránti végrehajthatási ügyében az arverest a sümegi kir. járásbírószág területen levő udvarnoki 174 sz. tjkvben A ↑ 1 sor 667 hrsz. alatt felvett, ingatlanból Ferenci Mihályt B 6. alatt illető 3/4 részre 205 frt 20 kr.; a 175 sz. tjkvben A ↑ alatt Ferenci Mihály tulajdonául felvett 1 sor 668 hrsz ingatlanra 262 fit; a 2 sor 670 hrsz. ingatlanra 992 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az arverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi július hó 14-ik napján délelőtti 10 órákor Udvarnok község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10% vagyis 20 frt 52kr, 26 frt 20 krt, 99 frt 20 krt, készpénz vagy az 1881 tc 42 §-ában jelzett ártalymmal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt 3 sz. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir járásbírószág mint telekkönyvi hatóság: Sümegen, 1898 április hó 7-ik napján. Szerdahely kir. aljbíró.

1366 sz | 1898

Arverési hirdetmény kivonat.

A sümegi kir járásbírószág mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Dani Agnes Horváth Józsefné végrehajthatást szenvedő elleni 49 frt 38 1/2 krt tőkekövetelés és járuléku iránti végrehajthatási ügyében az arverést a sümegi kir. járásbírószág területén lévő nagygörbői 77 sz tjkvben A ↑ 1 sos 267 hrsz. alatt Dani Agnes Horváth Józsefné tulajdonául felvett ingatlanra 314 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az arverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1898. június hó 18-ik napján délelőtti 10 órákor Nagy-Görbő község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási árban alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis 31 frt 40 kr készpénzben vagy az 1881, 60 tc 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1 én 3333. sz. a. kelt m. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. 61 tc 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénye átszolgáltatni.

Kir járásbírószág mint telekkönyvi hatóság: Sümegen, 1898. évi március hó 17-ik napján. Szerdahelyi kir. aljbíró.

